

μέ ένα τόμον ἀναμφισβητήτου ἀξίας καὶ στερεώνει τὴν θέσιν του ὡς διηγηματογράφου. Τὰ «Διηγήματά» του διαβάζονται με πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ἀφίνουν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου μίαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Καὶ αὐτὸ εἶνε κατόρθωμα δι' ἓνα Ἑλληνα διηγηματογράφον.

A. M.

ΟΙ ΤΗΝΙΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς Τέχνης ἐξαιρετικὴν κατέχουσι θέσιν οἱ Τήνιοι καλλιτέχνη. Ὁ ἐν τῇ ὀνομαστῇ νήσῳ ἱερὸς ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας διὰ τῆς ἀρωγῆς του χειραγώγησεν εἰς ἓνα ἄλλον ναὸν, τῆς Τέχνης, τὰς ἰδιοφυῖας, αἵτινες κατόπιν ἠρίστευσαν. Ὁ χρωστήρ καὶ ἡ σμίλη ἔσχον ἐπιφανεστάτους ἀντιπροσώπους κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης, ἡτις ἐπηκολούθησε τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔθνους. Οἱ Τήνιοι Καλλιτέχνη ὑπῆρξαν οἱ θεμελιωταί, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς γλυπτικῆς. Ὁ Γύζης, ὁ Λύτρας, οἱ ἀδελφοὶ Φυτάλαι, οἱ Βιτάλαι, ὁ Φιλιππότης, ὁ Βιτσόρης, ὁ Σῶχος καὶ ὁ τραγικῆς μοίρας Χαλεπᾶς διὰ τῶν ἔργων των, τῶν γνησίων ἑλληνικῶν καὶ ἐμπνευσμένων, ἀνεδείχθησαν ὅχι μόνον ἔνδοξα τέκνα τῆς Τήνου ἡτις κατέστη οὕτω παρ' ἡμῖν ἡ κοιτὶς τῆς Τέχνης ἀλλὰ καὶ οἱ κορυφαῖοι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης, κατὰ τὸν λήξαντα αἰῶνα.

Εἰς ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κέντρα οἱ καλλιτέχνη εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ θαυμασμοῦ. Τὰ Κράτη, οἱ ἄνθρωποι, τὰ Σωματεῖα ἐνισχύουσι τοὺς καλλιτέχνας, τοὺς τιμῶσι καὶ ἐξαιροῦσιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τὸ ἔργον αὐτῶν.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Αἱ καλλιτεχνικαὶ ἐπιθέσεις τῆς ληψάσης περιόδου ἐδείξαν μίαν προοδευτικὴν ἐξέλιξιν τῶν νέων καλλιτεχνῶν. Χωρὶς νὰ εἰσεέλθωμεν εἰς λεπτομερείας, ἕνεκα τοῦ διαρρεύσαντος ἔκτοτε χρόνου, θὰ δώσωμεν γενικοῦς μόνον χαρακτηρισμοὺς τῆς τεχνικῆς ἀξίας τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν.

—Ὁ κ. Παπαπανάγιώτου μᾶς ἀπέδειξεν ὅτι εἶνε δυνατός εἰς τὴν σύνθεσιν. Ἐπιλαμβάνεται δυσκόλων θεμάτων κατὰ τρόπον ἐκνοποιοητικόν. Ὁ ὁρίζων τῆς καλλιτεχνικῆς του ψυχῆς εἶνε εὐρύς, ἡ δεξιότης τοῦ χρωστήρος του ἀξιοσημείωτος, χάρις εἰς τὰς ἐν Μονάχῃ σπουδὰς

Ἀτυχῶς ἐν Ἑλλάδι οὐδεμία μέχρι τοῦδε ἐγένετο συστηματικὴ ἐργασία ὑπὲρ τῶν ἀφοσιωθέντων εἰς τὴν τέχνην καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποβαίνει ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν μονογραφιῶν.

Πρωτοβουλία τῶν κ. κ. Δ. Καλογεροπούλου καὶ Ξ. Σώχου θὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη. Ἀνέλαβον τὴν ἔκδοσιν μεγάλου Καλλιτεχνικοῦ Λευκώματος περιλαμβάνοντος σειρὰν ὀκτὼ αὐτοτελῶν τευχῶν, ἐν τοῖς ὁποίοις θὰ συγκεντρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἐξηκριβωμένων πληροφοριῶν πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν δρᾶσιν τῶν εἰρημένων καλλιτεχνῶν. Θὰ περιέχουν πλήρη βιογραφίαν, εἰδικὰς μελέτας, ἀνέκδοτα, εἰκόνας, περιγραφὰς τῶν κυριοτέρων ἔργων των καὶ κρίσεις περὶ τοῦ συνολικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐργασίας των.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς καθαρῶς καλλιτεχνικῆς σημασίας τοῦ ἔργου, ὅπερ θὰ μᾶς γνωρίσῃ αὐτοὺς ἐν πάσῃ εὐρύτητι, τὸ Καλλιτεχνικὸν Λεῦκωμα ἔχει καὶ ἄλλον σκοπόν— ἐθνικόν—τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης πρὸς διαπαιδαγώγησιν τοῦ πολλοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἐπαρκῆ γνώσιν περὶ τῶν καλλιτεχνῶν τῆς πατρίδος μας. Θὰ διδαχθῇ οὕτω τὴν ἐξέλιξιν καὶ πρόοδον τῶν Ὀραίων τεχνῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἡ διάδοσις τοῦ Λευκώματος θὰ εἶνε πρὸς τούτοις ἐπωφελὴς καὶ διὰ τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, εἰς ἣν θὰ παρασχεθῇ οὕτως ἡ εὐκαιρία εἰς ἐκδήλωσιν τῶν τυχόν ἐνυπαρχουσῶν ροπῶν καὶ κλίσεων πρὸς καλλιτεχνικὴν σπουδὴν.

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἐκδόσεως τοῦ Λευκώματος τῶν Τηνίων καλλιτεχνῶν ἔτυχε θερμῆς υποδοχῆς παρὰ τῆς Ἑλλ. κοινωνίας, πανταχόθεν δὲ ἐξεδηλώθη προθυμία εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ πρὸς τελειοτέραν ἐμφάνισιν.

Παρουσιάζει ἤδη προσανατολισμὸν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἑλλ. χρώματος. Εἰς τὰ συνθετικὰ ἔργα του ἡ πρωτοτυπία ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν πιστὴν καὶ λεπτὴν ἀναπαράστασιν. Ἐπιτυχάνει μίαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν μετὰ τὰ ἀπλοῦστερα μέσα.

—Ὁ κ. Α. Γεραλῆς ἂν καὶ ἐπὶ δεκαετηρίδας ἔργαζόμενος, πρῶτην φοράν ἐξέθεσε. Πλεῖστα αἰθουσαὶ εἶνε στολισμέναι μετὰ ἔργα του, ἰδίως ἐπιτραπέζια. Εἰς τὰ φρούτα καὶ τὰ ἀνθὰ εἶνε ὁ εἰδικώτερος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀσυναγώνιστος ζωγράφος. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ τοπίου δὲν ὑστερεῖ, ἰδίως τοῦ Ἀττικοῦ. Ὁ κ. Γεραλῆς